

GONIEC CZESZCZOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Wznowienie prac Sejmu

Data wniesienia przez rząd budżetu zakwestjonowana. Imponująca manifestacja całego Sejmu na rzecz wolności słowa.

Warszawa. W atmosferze chłodu oddoło się otwarcie sesji parlamentarnej na Zamku i rozpoczęto następnie posiedzenie Sejmu.

Przed przystąpieniem do preliminarza budżetowego i udzieleniem głosu ministrowi skarbu marszałek Rataj odczytał następujące pismo swoje do ministra skarbu: „Przedłożenie rządowe preliminarza budżetowego na rok 1927—28 przez Pana Ministra nadesłane, naci datę 28 października. Data wniesienia budżetu do Sejmu jest rzeczą nieobojetną, gdyż od niej liczy się okres 3 i pół miesiący, pozostawiony Sejmowi przez Konstytucję dla rozpatrzenia preliminarza budżetowego.

Ponieważ Sejm zostanie uruchomiony dopiero dnia 13 listopada, t. j. z chwilą otwarcia sesji przez Prezydenta Rzeczypospolitej i ponieważ dopiero od tego momentu wolno Sejmowi rozpocząć swe prace, a między innymi i pracę nad preliminarzem budżetowym, pozostawienie na przedłożeniu rządowemu daty 28 10 staje się niemożliwe.

Rzecz wydaje mi się tak jasna i bezsporna, że bez dalszych wywodów chcę prosić Pana Ministra o zmianę daty wniesienia budżetu z 28 października na 13 listopada.

Marszałek dodał, że gdyby to nastąpiło, musiałby to stwierdzić jednostronnie, ale jednocześnie bezstronnie.

Wśród głębokiej ciszy p. marszałek Rataj odczytał to pismo, iżba w ten sposób zamianowała swą aprobację.

Marszałek udziela następnie głosu ministrowi skarbu p. Czechowiczowi dla uzasadnienia projektu ustawy skarbowej.

Na skrajnej lewicy rozlega się kilka okrzyków wrzich.

Reszta Izby—milczy!

Przebieg dnia ujawnił zaostrenie stosunku między Izbą a Sejmem, ukazując się, na widowni i działaczących na wyobraźnię różnice ideowe.

Ich wyrazem stała się jednorodność

z jaką Sejm wystąpił w obronie wolności słowa, w obronie swobód obywatelskich; Akt ten jest poprostu imponującą manifestacją zasad demokracji i stworzył przesłanki rehabilitacji Sejmu w oczach opinii publicznej.

Oto na pierwszym posiedzeniu Sejmu szereg klubów poselskich zgłosił wspólny wniosek o uchynienie dekretu prasowego. Taki sam wniosek zgłosił ukraiński poseł Churlicki. Oba te wnioski odeśłał marszałek do komisji prawniczej, do której również przesłał, że z poza Sejmu poruszono wątpliwości formalne co do tego wniosku. Marszałek stoi na tem stanowisku, że wątpliwości te będą mogły być poruszone na komisji prawniczej.

Dalej wpłynął wniosek o wybór komisji śledczej w sprawie niewykrucia sprawców napadu na posła Zdziechowickiego. W tej sprawie marszałek oznajmia, że otrzymał od rządu wiadomości, iż śledztwo toczy się dalej. Odsyłając wniosek ten do komisji, marszałek zwraca na ten fakt uwagę przewodniczącego komisji i jej członków, bowiem, ewentualne wybranie komisji śledczej w chwili, kiedy się jeszcze śledztwo toczy, mogłoby doprowadzić do konfliktu prawnego.

Na tem posiedzeniu zakończono, następnie we wtorek o godzinie 10-ej min. 30.

Porządek dzienny przewiduje: dyskusję nad exposé ministra skarbu, a dalej ewentualne sprawowanie komisji prawniczej w sprawie uchynienia dekretu prasowego, wreszcie, jako punkt trzeci, wybór wicemarszałka Sejmu w miejsce posła Płucisńskiego (ZLN.), który też godność złożył.

Pod koniec posiedzenia Sejmu, z chwilą, gdy przewodniczący objął wice marszałek Dębski, przybył do gmachu sejmowego prezes Rady ministrów Marsz. Piłsudski i w gabinecie, przylegającym do sali odbył 20-minutową naradę z marszałkiem Ratajem. Jak słychać, narada dotyczyła najbliższych prac Sejmu.

ministrowi skarbu), są obliczone o 5 milj. zł. więcej, niż osiągnięto w r. 1926 zaś z przedsiębiorstw państwowych o 6 milj. więcej, przyczem oczekiwana jest zwykła dochodów z kolei państwowych ponad dochody w roku bieżącym, w wysokości 7 milj. zł.

Niezawodnie preliminowane wydatki, bez specjalnych wysiłków ze strony rządu, znajdą swoje pokrycie w normalnych dochodach preliminowanych na podstawie obecnego stanu prawnego, nadto możliwe są pewne oszczędności i z tej strony, a taki automatyczny wzrost dochodów z drugiej — da możliwość częściowego pokrycia pożyczki o charakterze inwestycyjnym, oraz na poprawę bytu pracowników państwowych, które są objęte artykułem 4 ustawy skarbowej (202 milj. zł.). Wykonanie jednak w całości planu określonego w tym artykule, wymaga znacznego wysiłku.

Działalność władzy państwowej nie może się ograniczyć do redukcji wydatków kosztem najżywniejszych interesów państwa, gdyż polityka taka doprowadziłaby do obniżenia poziomu kulturalnego kraju, osłabiłaby naszą siłę zbrojną i pozbawiłaby nas możliwości normalnego rozwoju.

Musimy niezaniebując oszczędności osiągnąć takie dochody, które gwarantowałyby dostateczne pokrycie niezbędnych wydatków i usuwałyby niebezpieczeństwo deficytów budżetowych, do których żadną miarą nie możemy dopuścić.

W tym miesiącu minister powołuje się na opinię prof. Kemmnera, potwierdzającą jego wywody. Celem zapewnienia równowagi budżetowej, misja Kemmnera proponuje podwyższenie stawek podatków pośrednich i przywrócenia podatku węglowego w wysokości 1 zł. od tonny, dalej misja proponuje podniesienie dochodu z podatku gruntowego, rozszerzenie podatku obrotowego na rolnictwo, a nawet zwalozowanie podatków w związku z spadkiem złotego.

Rząd nie uważa jednak za możliwe wprowadzenie tych wskazówek w życie w całej rozciągłości. Byłoby przede wszystkim niebezpieczne podwyższenie podatków pośrednich, jako pożądanego drożyzny. Z tych samych względów nie możliwym jest rozciągnięcie podatku obrotowego na rolnictwo. Należy wogóle unikać ze względu na stan gospodarczy kraju zwiększenia na razie stawek podatkowych.

Rząd zamierza osiągnąć potrzebne środki w drodze, bardziej intensywnego wyszukiwania istniejących źródeł dochodów bez podwyższenia stawek podatkowych. Pozostaje to w ścisłym związku z polepszeniem administracji skarbowej. Aparat skarbowy w ostatnich latach wykazał znaczne postępy. Nie ulega jednak wątpliwości, że dalsze usprawnienie tego aparatu zapewniłoby zwiększenie dochodów o 10—15 proc. Największą przeszkodą do udoskonalenia aparatu skarbowego jest niedostateczne uposażenie urzędników skarbowych.

Minister omawia następnie szczegółowo zamierzonego udoskonalenia administracji skarbowej i zarządu monopolu.

Zapewnienie równowagi budżetowej na dalszą metę pozostaje w ścisłym związku z kursem złotego. Kurs zaś ten jest uzależniony przede wszystkim od bilansu płatniczego. Przy szczupłych rezerwach naszej instytucji emisyjnej powinniśmy utrzymać za wszelką cenę aktywność naszego bilansu handlowego. Bilans handlowy jest czynny, poczynając od września 1925 r., przyczem nadwyżka eksportu nad importem w pierwszych dziewięciu miesiącach b.r. wyraża się cyfrą 344 milionów złotych w złocie.

Nie jest jednak wyłączone niebezpieczeństwo, że kurs pieniądza może ulegać wahaniom przy równowadze budżetowej i czynnym bilansie handlowym. Momenty psychologiczne z jednej strony, a interesy egoistyczne pewnych

grup społecznych, zainteresowanych w zniżce złotego z drugiej strony, mogą wpłynąć na to niebezpieczeństwo. Interes państwa nie może być uzależniony od tych nastrojów i egoistycznych motywów i zachodzi potrzeba usprawnienia nadzoru nad obrotem obcemi walutami i dewizami. Dewizy z eksportu powinny dostarczyć środków dla pokrycia zapotrzebowań gospodarczo-uzasadnionych.

O zniżce złotego nie może być mowy. Przeciwnie można się zastanowić nad tem, czy nie należałoby stabilizować kursu złotego na poziomie wyższym niż obecnie. W związku z lansowaniem przez pewien odłam prasy pogląskami o grożącej rzekomo inflacji nmusz oświadczyć, że rząd nie tylko nie zamierza uciekać się do inflacji, lecz od wrotnie uchwałił stopniowe wycofywanie biletów zdawkowych, na który to cel przeznacza 12 milionów 600,000 złotych rocznie, przyczem przedłożony Wysockiej Izbie preliminarz budżetowy zawiera już odnośną pozycję rozchodową.

W tem miejscu minister zwraca uwagę na niebezpieczeństwo wzrastającej drożyzny i stwierdza, że kryzys finansowy na jesieni roku 1925 spowodowała właśnie wzrastająca z dnia na dzień drożyzna. Nie możemy dopuścić do powtórzenia się tego niebezpieczeństwa.

Należy usunąć przyczyn cen, ustalonych przez poszczególne organizacje i związki. Dopuszczalne są a nawet potrzebne ze względu na eksport karteje przedsiębiorstw przemysłowych, jednak kartele monopolizujące tę lub inną gałąź produkcji nie mogą narzucać swej woli państwu i społeczeństwu.

Minister przechodzi następnie do sprawy ankiety gospodarczej, oznaczając, że Rada ministrów na ostatnim swem posiedzeniu uchwaliła odnośny projekt W skład przyszłej komisji ankietowej wejdą przedstawiciele wszystkich ugrupowań społecznych. Ankieta będzie miała za zadanie zbadanie warunków produkcji.

Drożyzna kredytu stoi w bezpośrednim związku z nadmierną ilością banków, których znaczna część jest niezdolna do życia. W obecnej chwili mamy jeszcze 79 banków czynnych, w tem sześć zagranicznych, nie licząc 30 banków, znajdujących się w stanie likwidacji, względnie upadłości.

W Polsce, będącej krajem przeważnie rolniczym, należy odczytać specjalną opieką produkcję rolną. Rolnik znajduje się dotychczas w Polsce w wyjątkowo niekorzystnych warunkach. Minister występuje dalej przeciw kosztownemu pośrednictwu, które jest zabójcze dla rolnika. Również tam dla rozwoju rolnictwa jest rozpaczliwy brak kredytów. Ministerstwo skarbu powołało starania, aby rolnikom zapewnić kredyt długoterminowy.

W zakończeniu swojego exposé, minister zaznaczył, iż czeka nas wyjątkowa i żmudna praca, że ta praca powinna być wykonywana planowo i konsekwentnie i że jedynie zgodne wysiłki rządu i społeczeństwa, wysiłki natężone troską o dobro ogółu, mogą nas doprowadzić do upragnionego celu, celem zaś tym jest, aby Polska zajęła podczas wojny miejsce w gronie państw Europy.

Mowę ministra skarbu skrajna lewica przerywała okrzykami.

Dyskusję nad exposé odłożono do następnego posiedzenia.

TELEGRAMY

Koniec strajku górników w Anglii.

London. Konferencja delegatów górniczych przesłała do poszczególnych okręgów propozycje rządowe z zaleceniem ich przyjęcia. — Zalecenie to zostało uchwalone zostało 432 tysiącami głosów przeciwko 352 tysiącom.

Konferencja zbada 19 b. m. wyniki głosowania w poszczególnych okręgach

Na drodze do równowagi gospodarczej

Przemówienie ministra skarbu Czechowicza

Minister skarbu Czechowicz, imieniem rządu wygłosił na pierwszym posiedzeniu Sejmu dłuższe exposé natury gospodarczo finansowej:

„Przedłożony Wysockiej Izbie budżet na rok 1927/28 — rozpoczyna p. minister — opiewa po stronie wydatków na globalną cyfrę 1,898,975 zł., przychody, są zaprojektowane w kwocie zł. 1,890,252,571. Dla analizy tego budżetu przytoczyłem muszę porównawczo dane z lat ubiegłych i tak: w roku 1924 wydatkowano 1,580 milionów zł., w r. 1925 wydatki faktyczne wynosiły 1,878 milj. zł., w 1926 r. wydatki wyniosły 1,819 milj. zł. Zamknięcie preliminarza na rok 1927/28 cyfrą 1,898 milj. zł. wymaga znacznego ograniczenia wydatków. Etyaty osobowe (urzędnicy i funkcjonariusze niżsi) urzędów administracyjnych zostały zredukowane z 62,890 zł. według preliminarza urzędowego na rok 1926 do 60,118 zł., czyli o 4,5 proc. Uległy dalszej redukcji etaty policji państwowej o 834 osób, administracji w porównaniu z zrewidowanym preliminarzem na 1926 r. Ogółem zmniejszenie etatów w dziale stanowi 5,608 stanowisk i to nie zważając na zwiększenie personelu nauczycielskiego o 585 osób.

Część opinii publicznej ustosunkowała się jednak krytycznie do wysokości preliminarza budżetowego i twierdzi, że Polskę nie stać na budżet przekraczający półtora miljarda zł. Cyfra ta była nakreślona przez pewne sfery społeczne, jako granica budżetu pań-

stwowego jeszcze na jesień 1925 r., niezwłocznie po ustąpieniu premiera Grabiego. W ciągu roku, który nas oddziela od tej chwili, zaszyli atoli nader poważne zmiany, jak zmniejszenie kursu złotego i wzrost cen, które to zmiany wpływają w sposób decydujący na rozmiar wydatków państwowych. Przy układaniu budżetu rząd wychodził z założenia, że deficyty budżetowe są niedopuszczalne i że budżet winien być za wszelką cenę zrównoważony.

Z kolei minister przechodzi do analizy najważniejszych pozycji, przyczem zwraca uwagę, że oczekiwane są większe wpływy z podatku dochodowego, mianowicie w wysokości 120 milj. zł., co znajduje swoje uzasadnienie w szybkim wzroście wpływów z tego źródła.

Co się tyczy monopolu, to z monopolu tytoniowego preliminowana jest w przybliżeniu kwota, odpowiadająca wpływom roku bieżącego. Natomiast zwiększono znacznie (o 43 milj. zł.) spodziewane wpływy roku bieżącego z monopolu spirytusowego, co znajduje swoje uzasadnienie tak w rozciągnięciu pełnego monopolu na cały obszar państwa, jak i w podniesieniu opłaty skarbowej o 1 zł., która to podwyżka obowiązywała w roku bieżącym dopiero w drugim półroczu.

Zaległości podatku majątkowego w dniu 1 stycznia 1927 będą wynosiły około 700 milj. zł. i rzeczą słuszną jest, aby tempo ściągania tego podatku zostało przyspieszone.

Dochody wszystkich resortów (bez

Węgiel spada w cenie wskutek wiadomości z Lon- dynu via Gdańsk, iż strajk w Anglii skończony.

Polscy eksporterzy węgeli otrzy-
mali wczoraj wieczorem od swych a-
gentów gdańskich sensacyjną wiado-
mość o tem, iż strajk górników an-
gielskich skończył się faktycznie wzo-
raj po południu. W związku z tem—
na rynku gdańskim centralizującym
eksport węgla z Polski do Anglii, ce-
ny węgla spadły b. znacznie.

Zniżka była tak gwałtowna, iż w
niektórych wypadkach dosięgła do 50
procent. W ten sposób przez węglaży
ceny węgla wyrubowane do absur-
dalnej wysokości, powracają do normy.
Na rynku wewnętrznym oczekiwac
należy również w najbliższym czasie
mocnej niżki cen węgla.

"SYBIR" GARSKIE ZBIORY

KRONIKA

**Dalsze zwiększenie bez-
robocia.** W ub. tygodniu stan bez-
robocia w Częstochowie zwiększył się
o 498 osób. Na dzień 14 b. m. liczba
bezrobotnych wynosiła 3398 osób, z
tego na Częstochowę przypada 2098
osób, zaś na powiat 1300.

W ostatnim tygodniu P. U. P. P.
wypłacił zasiłków 1326 osobom, w tem
zasiłków ustawowych 612, doraźnych
714.

Zatarg robotników z zarządem Elektrowni.

Jak komunikuje nam prezes Związku
metalowców Zjednoczenia Polskiego, w
ostatnim czasie powstał zatarg na tle e-
konomicznym między robotnikami a za-
rządem Elektrowni, który ostatnio zredu-
kował wynagrodzenie robotników zwy-
kłych do 3 zł. 20 gr. dziennie. Zmniej-
szone płace rzemieślników wynoszą oko-
ło 5 zł. dziennie.

Przed dwoma tygodniami robotnicy
po wspólnym porozumieniu wystawili ża-
dania 70 proc. podwyżki. W sprawie pod-
wyżki tej zarząd Elektrowni odmówił per-
traktowania ze Związkiem Zjednoczenia
Polskiego.

W sobotę odbyło się zebranie robot-
ników, którzy postanowili domagać się
wypełnienia postawionych żądań ekono-
micznych i uznania Związku metalo-
wów Zjednoczenia Polskiego, przyczem
na zebraniu omawiana była sprawa pò
parcia żądań ekonomicznych strajkiem, o
ile do wotum wieczorem zarząd Elek-
trowni nie udzieli robotnikom przychy-
lnej odpowiedzi na wniesioną petycję.

W związku z powyższymi wiadomo-
ściami nadmienić należy, że ani na chwile
nie przypuszczamy, iżby zarząd Elek-
trowni dopuścił do tej ostateczności, aby
Częstochowa miała pozostać bodaj na kil-
ka godzin bez światła.

Przelotaeroplanów. Wczo-
raj w godzinach rannych przelatywały
aż cztery aeroplany nad naszym miastem,
budząc, jak zwykle w takich wy-
padkach, zaciekawienie ludności.

**2 poranku muzycznego
„Victorii”.** W ub. niedzielę o godz.
12-iej w pol. w sali teatru „Odeon”
odbył się pierwszy poranek muzyczny,
urządzony staraniem KOS. „Victoria”.
Inicjatywa ruchliwego Zarządu
klubu znalazła zrozumienie, czego
dowodem była kompletnie wypełnio-
na sala. Program aż nazbyt obfity,
jak na poranek, wypełniły: produkcje
chóru męskiego „Victorii” pod batutą
p. Zawadzkiego, wirtuozowska gra
skrzypcową p. Bursika oraz koncerto-
we popisy wspaniałe brzmiające orkie-
stry 27 p. p. pod batutą por. Sawickiego.
Okłaskiwano hucznie wszyst-
kich wykonawców, co świadczyło o
dużym zadowoleniu publiczności.

W konkluzji stwierdzić więc nale-
ży wartościowość i pełną udatność po-
ranku oraz wyrazić dlatego więcej,
niż przypuszczenie, że i następne po-
ranki muzyczne „Victorii” cieszyć się
będą równie dużym powodzeniem.

LILI BIŁOWICKA

Opatrzona Św. Sakramentami zgasła dnia 14 listopada 1926 roku w dwudziestym wiośnie życia
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby do kościoła w Rakowie nastąpi we wtorek
dn. 15 b.m. o g. 5 p.p. Pogrzeb odbędzie się w środę o godz. 10 rano. O czem za-
wiadamiają krewnych, przyjaciele i znajomych, pograżeni w nieutulonym żalu
Rodzice, rodzeństwo i narzeczony.

Z akademii ku czci św. Stanisława Kostki w I Gimnazjum państw. i w sali „Ogniska Robotni- czego”.

Dzień 13 listopada będzie otąd u-
roczystością ku czci patrona młodzie-
ży św. Stanisława Kostki. Pierwsze to
święto czczone było uroczystie przez
Sodalicję Marjańskie miejscowych szkół
katolickich.

Szkoły żeńskie urządziły akademie
w salach własnych, zaś w gimnazjum
Stow. „Nauka i Praca” ks. prefekt We-
solowski odczytał pismo biskupa.

Gimnazja męskie I i II urządziły
publiczną akademię w sali Gimn. im.
H. Sienkiewicza w ub. sobotę. Na
estradzie umieszczono wśród kwiatów
obraz świętego młodzieńca, a słowo
wstępne wypowiedział doskonale p. St.
Gałązka, zaś wiersz o św. Stanisławie
z głębokim odczuciem wygłosił uczeń
Wochno.

Orkiestra II Gimnazjum pod dyr.
prof. K. Wopaleńskiego odegrała zna-
komicie szereg odpowiednich utworów
i „Zdrowaś Maria” utworu dyrygenta.
Orkiestra jest doskonałym zespołem
gimnazjalnym.

Znakomicie opracowany odczyt „o
potrzebie ludzi nowych w Polsce”
wygłosił prof. Soldrowski. Recytacja
ucznia Dąbrowskiego „O ucieczce św.
Stanisława z Wiednia” oddana była
doskonale.

Uczeń Ciesiołkiewicz odegrał nader
muzykalnie piękne utwory na fortepianie,
wykazując dobrą szkołę. Dekla-
macja ucznia A. Muszyńskiego „Bóg
gosiawieni” podobala się ogólnie. —
Chóry I Gimnazjum odpiewały ze
rozumieniem piękne utwory dyrygenta
p. E. Makosza i pod dyktando tegoż.
Uroczysta akademja godnie uczciła
święto patrona młodzieży polskiej,
przynosząc chlubę uczelniom, które ją
urządziły.

W ub. niedzielę odbyła się w sali
„Ogniska Robotniczego” uroczysta A-
kademia ku uczczeniu 200-nej roczni-
cy kanonizacji św. Stanisława Kostki.
Obszerna sala była przepelniona. Aka-
demje zaszczycił swą obecnością Naj-
dosłojniejszy Pasterz naszej diecezji
J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina w oto-
czeniu liczego duchowieństwa.

Słowo wstępne o znaczeniu uro-
czystości św. Stanisława Kostki wy-
głosił ks. prałat B. Wróblewski, po-
czem chór II Stow. Młodz. Zeńskiej
odpiewał pieśń do św. Stanisława: „O
przyczyni się”. Piękne deklamacje: „W

Z koncertu „Lutni”.

W ub. sobotę w sali Straży ognio-
wej o godz. 8 i pół wiecz. odbył się
piękny koncert „Lutni” o programie
bardzo bogatym. Prawdziwie polska
ta instytucja muzyczna od wielu lat
szerzy wytrwale kult sztuki, wpływa-
jąc znakomicie na ogólne umuzykal-
nienie.

Orkiestra „Lutni”, to dziś zespół
naprawdę poważny, a prowadzony

św. Wniebowzięcia” oraz „Pachole”
wypowiedzieli członkowie Stow. Mło-
dzieży Polskiej.

Następnie podniosło przemówienie
do młodzieży wygłosił J. E. ks. Biskup
dr. Kubina. W pełnych mocy słowach
Najdosłojniejszy Pasterz wzywał mło-
dzież do naśladowania promiennego
żywota św. Stanisława, aby młodzież
nasza, postawiwszy sobie hasło swego
Patrona: „Ku wyższym rzeczom jestem
stworzony”, wyrabiała w sobie wiarę,
moc ducha i siłę woli ku chwale Boga
i pożytkowi Ojczyzny, Polska po-
trzebuję takich obywateli, takiej mło-
dzieży, na której granicę cnót oprzeć
się by mogła, to też młodzież garnać
się winna pod sztandary Stowarzyszeń,
gdzie urabia swoje serca i charaktery,
gdzie krzepi uczucia wiary i myśli
patriotycznej. — Przemówienie Naj-
dosłojniejszego Pasterza wywołało istną
burzę oklasków.

Po odpiewaniu przez chór I Stow.
Mł. Męskiej pieśni „O święty Stanis-
ławie” dłuższy i wartościowy referat
o potrzebie walki o duszę młodzieży
wygłosił prof. Soldrowski, przytaczając
piękne cytaty z naszej poezji i litera-
tury. Stwierdziwszy, że Polska jeśli
chce istnieć, musi być katolicka, pre-
legent słuszenie zauważył, iż dążenie
do katolicyzmu, jakie coraz silniej się
wyczuwa, to nie klerykalizm, ale in-
stynkt zachowawczy narodu. Jedynie
w kulturze i etyce chrześcijańskiej e-
patryczna należy odrodzenie życia pa-
stwowego i społecznego, według tych
względów wskazań wychować musimy mło-
dzież, która pod wodzą duchowieństwa
i nowej, katolickiej inteligencji utwo-
rzy siłę, jak piorun wielką, iż nie jej
się nie oprze na drodze ku lepszemu
jutru. — Referat prof. Soldrowskiego
nagrodzono został hucznie oklaskami.

Na zakończenie Akademji zespół
Stow. Młodz. Męsk. i Zeńsk. par. św.
Zygmunta odegrał 4-aktowy obraz ces-
niczny z życia św. Stanisława: „Za gło-
sem Bożym”. Wykonanie było utrzy-
mane na odpowiednim poziomie, gra
no rzecz z przejęciem, cośś więc wy-
padła, jak na młode sily, doskonale.

Akademią ku czci patrona młodzie-
ży katolickiej, św. Stanisława Kostki,
była przepojona tym zapałem i tem
pięknem, jakie natchnąć muszą serca
i ogarnąć pełnem otuchy wzruszeniem
religijnem i patriotycznym.

znakomicie przez dyr. K. Wopaleń-
skiego. Można to tylko wnieść ze wspan-
iałego programu jak: ouwertura „Don
Juan” Mozarta, Fantazja z „Verbum
Nobile” „Moniuszki”, „Cavatina” na kor-
net (p. L. Szymański) i piękny a trud-
ny marsz dyrygenta.

W części zaś II-iej „2-me Suite” Bi-
zeta, w której na solo fletcie odegrał p.
Badora. Orkiestra gra czysto, cieniując,
frazuje i dzielnie trzyma się w rytmie,

a obsadzona jest licznie. P. J. Bursik
odegrał na skrzypcach nader trudną
fantazję z „Fausta” w układzie Saras-
atego i „Alla Cracovienne” Romana
Stawkowskiego. Można raz jeszcze
stwierdzić, że p. Bursik jest doskona-
łym i utalentowanym wykonawcą, że
czuje to, co gra i wkłada całą duszę,
przytem traktuje dane dzieło z wyszu-
ką subtelnoscią i smakiem, to też
cieszy się zawsze wyjątkowem powo-
dzeniem.

P. Książkiewicz ma piękny tenor,
śpiewa ze zrozumieniem i uczuciem,
co było można zauważyć w wykona-
nych przez niego doskonale utworach
Betiniego, Marczewskiego i arji ze
„Strasznego Dworu”. Do skrzypiec i
orkiestry akompanjował p. J. Jalowie-
cki, trzymając się dzielnie w rytmie,
do śpiewu zaś prof. E. Makosza, wy-
wiązując się z zadania doskonale.

Fortepian wciąż jeszcze jest roz-
strojony, psując nastrój i denerwując
wykonawców.

Koncert „Lutni” pozostawił naogół
bardzo miłe wrażenie.

— **„Watykan” w kinie „Nowym”.**
Od wtorku w godzinach od
10 m. 30 przed poł. demonstrowany
będzie w kinie „Nowym” wielki film
p. t. „Watykan”, przedstawiający zdej-
cia z Roku Świętego w Rzymie. Film
ten został sprowadzony z okazji 700-le-
cia śmierci św. Franciszka z Asyżu.

Ostatni seans — codziennie o go-
dzinie 3 m. 30 po południu. Wieczor-
em zaś odbywać się będą w kinie
„Nowym” zwykłe przedstawienia kine-
matograficzne.

— **Kurs walut.** W dniu 15 bm.
oddział Częstochowski Banku Polskiego
płacił: dolar—8 zł. 96 gr., frank francuski—
29 zł. 40 gr. za 100, frank szwajcarski—
173 zł. 15 gr. za 100.

Bestjalski napad.

Trzech drabów napadło na
kobietę i znęcając się okru-
tnie, złożyły zrabowali jej
odzież i 10 zł. gotówki.

W ub. sobotę o godz. 10-iej i pół
wocy na drodze w pobliżu foru ko-
lejowego pod Rudnikami trzech dra-
bów dokonało napadu rabunkowego
na powracając samotnie mieszkankę
tamtejszą, Mariannę Rorat. Bandyci
odebrali jej niesione rzeczy: kostium,
palto, halkę, stanik, rękawiczki oraz
10 zł. gotówką, poczem poczęli znęcać
się obydnie nad bezbrozną ofiarą. Do-
konalnszy niecnego czynu, bandyci
zbiegli.

Zawiadomiona o napadzie policja
rozpoczęła poscig, który zakończył się
ucieczką wszystkich trzech opryszków.
Są to mieszkający w Kościele, gm.
Rędziny: bracia 27-letni Franciszek i
21-letni Jan Palacze oraz 24-letni Józef
Winiarek. Zostali oni aresztowani i
za bestjalski napad poniosą zasłu-
żoną karę.

— **Ze sportu.** Drużyna „Victo-
rii” rozegrała w ub. niedzielę w Bę-
dlinie zawody w piłkę nożną o prze-
jęcie do kl. „B” z drużyną T. S. „Sar-
maja”. „Victoria” zasiloną graczy
rezerwowymi—poniosła porażkę w sto
sunku 2:0. Sędziował p. Adolf Słom-
czyński.

Nieszczęsna paralytyczka w szponach wyrafinowanych oszustek, które miały ją poz- bawić życia za wynagrodze- niem.

Zamieszkała przy ul. Wieluńskiej 12
Nataja Eperlajn złożyła następujące ze-
znania w policji:

Będąc od lat 2 sparaliżowaną na le-
wą część ciała, doznawała często od
swego męża Jana Eperlajna wymówek
i przesładowań. O tem wiedziała są-
siadka jej Bronisława Nowicka, która
nakłoniła nieszczęśliwą paralytyczkę do
odebrania sobie życia. Ponieważ Eper-
lajn nie miała odwagi popełnić samo-
bójstwa, Nowicka zaofiarowała się
wspólnie ze swą znajomą niejaką A-
dolfą Gličnerową (sw. Rocha 61), posia-
dającą rewolwer, za odpowiedniemi wy-
nagrodzeniem zastrzelić ją 2 kulami w
serce.

Nataja Eperlajn zgodziła się na to i
w sobotę po południu u stróżki domu
przy ul. Jasnogórskiej nr. 34 Połyny-
Sik urządzono przedśmiertną ucztę,
przyczem Eperlajn wyasnogowała na
wódke 6 zł. i 12 zł. na dorozek. Po wy-
picu wódki i zjedzeniu zakąsek wszę
skkie trzy kobiety pojechały na cmen-
tarz św. Rocha, gdzie Nowicka z Gli-
čnerową odebrały jej 190 zł. w gotówce

OGŁOSZENIE.

Zarząd „Towarzystwa Elektrycznego Okręgu Częstochowskiego” Sp. Akc. zawiadamia pp. akcjonariuszów, że dnia 15 grudnia 1926 r. o godz. 11 rano odbędzie się w Warszawie w lokalu przy ul. Czackiego Nr. 8 m. 6.

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARIJUSZÓW

powyższej Sp. Akc. z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Upoważnienia Zarządu do czynności hipotecznych w szczególności do obciążenia długami hipotecznymi nieruchomości
- 2) Powiększenia Kapitału akcyjnego drogą wypuszczenia akcji nowej emisji i ustalenia warunków emisyjnych.
- 3) Zmiany statutu związane z powiększeniem Kapitału Akcyjnego.

—1614

Kalendarze

Terminowe, bloki
do zdzierania itp.
na 1927 rok
poleca SKLEP „GOŃCA” II-ga Aleja Nr. 26, tel. 50.

TEATR „ODEON”

Od piątku 12 do wtorku 16 listopada r.

Szczegóły w afiszach i program.

Ceny miejsc zwykłe.

Początek ostat. seansu o g. 9 w.

NA EKRAŃ: Najpotężniejsze arcydzieło Szenen!

Zatracona Ulica

10 aktów pisanych krwią, łzami, męką i golgotą cierpienia nadludzkich.

Tragedja rozbitków żyjących, według rozgłosnej powieści H. Eттauer'a.

W rolach głównych: Werner Kraus, — Greta Garlo, — Hrabina Esterhazy, Asta Nielsen, — Hrabina Tolstoj i in.

NA SCENIE:

Br. Bronowski

Autor —Humorysta, w swoim nowym niezrównanym repertuarze,

oraz ostatnie występy:

THE WEBBS

słynny futurystyczny duet taneczny

Dziś w poniedziałek po raz ostatni!!!

Teatr „Nowości”

Od wtorku dnia 16 i dni następných.

Na Ekranie: Najnowszy i największy film produkcji krajowej podług głośnej pow. Al. Błażejewskiego p.t.

CZERWONY BŁAZEN

Scenariusz i realizacja reż. Henryk Szare. Kier. techn. i zdjęcia Seweryn Steinwurz. W rolach głównych: Helena Nalowska, Wanda Smolarek, Bolesł. Bodo Byrdziński, Krzeszowski, Manicki, Kaczmarek, Kłim i inni, przy współudziale teatru „Dni pro Quo”.

Scenariusz polskiej teatralnej kinematograficznej

Na Ekranie: Najświetniejsza! Najpiękniejsza! Największe! lubiana słynna szampańska operetka

Hrabina Marica

w 10-ciu aktach.

Na scenie bajkowa, lecz na ekranie (tytuł) piękniejsza. W roli głównej:

HARRY LIETKE i VIVIANA GIBSON.

NA SCENIE: Zrzeszenie art. operetki warsz. pod art. kier. S. Wolffskiego, odegra wymieniony skłeb w 1 akcie p. t.

Sąsiad z Pawiaka

Włoczek Łazanek w gabundzie S. Włoczeki
Bimbasa jego przyjaciela J. Gólczyńskiego
Pokojułki J. Gólczyńskiego

OSOBY: Włoczek Łazanek w gabundzie S. Włoczeki
Bimbasa jego przyjaciela J. Gólczyńskiego
Pokojułki J. Gólczyńskiego

TAJEMNICZY ZEGAR Inscenizacja śpiewno baletowa z udziałem całego zespołu

NA SCENIE: Zrzeszenie art. operetki warsz. pod art. kier. S. Wolffskiego, odegra: Państwowy Urząd Samobójców momentu nr. 2224 warsz. pod art. kier. S. Wolffskiego, odegra:

OSOBY: Głodomór — St. Włoczeki
Automat II — C. Rawicz
Automat I — J. Gólczyński

Wobec nadzwyczajnych kosztów dzierżawy filmu Ceny miejsc podwyższone tylko do brzozeł i 20 groszy

Kino Teatr „Nowy”

Od soboty 12 do wtorku 16 listopada r. (wczajnie) da 19.26 r. (wczajnie)

Ceny miejsc: Krzesło i 27, 30 gr. Na 1 seans krzesło tylko 1 Zr.

Scena i Ekran razem!

Na Ekranie: Najwi. ksz. Arcydzieło Kinematograficz.

POTOP (Rozpętane żywioły)

8 wielkich aktów niewidzianych dotąd wzruszeń, okropności i piękna duszy — ludzkiej. 12.000 ludzi nagle zalopchnięty 3 miesiąca zalane morzem. — ANONS: W środę 17 h. m. odbędzie się benefis zespołu artystów „Maska”.

NA SCENIE: Występy Teatru Szlacheckiego Artystycznych „Maska” Program Nr. 8.

SASKA PORCELANA

Lubicz, Dekor. Jerzego Lubicza.

2) Susze — tańce ekscent. Lucyna Moor i J. Granowski. 3) „Ja nie mogę razem spać” — Wł. Orzeł-Bojarski. 4) W swoim oryginal. repertuarze — Irena Lubicz-Korszówna.

Kino Teatr „Nowy”

Od wtorku 16 listopada i dni następných

Wielki film papieski p. n.

WATYKAN (Od mroków Katakumb do cudów Watykanu.)

Film p. t. „Od Mroków Katakumb do Cudów Watykanu”, uzyskał cenne wyróżnienie Sw. Watykanu, który go poleca wszystkim ludom katolickim w z. Major-Domus Jego Świątobliwości Prefekt S. Watykanu (—) **D. Mariani**.

Film ten wyświetlany będzie tylko od godziny 10 i pół rano. Ostatni seans o godz. 3 i pół po poł. Ceny miejsc: Krzesło 1 złoty dla dzieci 60 groszy.

„... a jednak stwierdzono że najlepszą i najtańszą trykotażę, pończochy, skarpetki i welniane rękawiczki z Wytwórni Feliksa Kowalskiego ulica Kościuszk. Nr. 25 1098

i cenniejsze przedmioty, jak złoty pierścionek, broszka i t. p.

Gdy już miało dojść do wykonania zamachu na życie, Nowicka wyszła przed cmentarz na czaty, czy przypadkiem niema jakiego niepożądanego świadka w pobliżu. Ponieważ długo nie powracała, znieczierpliwiona Glicnerowa poszła ją zawołać. Ale, o dziwo! — i Glicnerowa nie wróciła już więcej do nieszczęsnej paralityczki, która po kilku godzinach pobytu na cmentarzu powróciła wieczorem do domu, składając nazajutrz zameldowanie w policji.

Ponieważ zawezwane oszustki nie przynajają się do wydłużenia w tak podstępny sposób pieniędzy i kosztowności, sprawa skierowana została do sądego śledczego.

rza Chruszcika we wsi Wręczyca. Policja wszczęła dochodzenie.

Zmach samobójczy. W ub. sobotę o godz. 6-ej m. 15 zamieszkały przy ul. Stodolnianej 30 letni Antoni Szeszko, będąc pijanym, z niewiadomych powodów usiłował pozbawić się życia przez otrucie się esencją octową. Desperata przewieziono do szpitala przy ul. Jasnej na kurację.

Zmiazdzone zwłoki na torze kolejowym.

W ub. niedzielę o godz. 8-ej r. na torze kolejowym za przejazdem na Kulach znaleziono zmasakrowane okropnie zwłoki jakiegoś mężczyzny, przejechanego przez pociąg. Jak ustaliło dochodzenie policyjne, zabitym był 42-letni Ludwik Świerczyński (Kule 8), który z niewiadomych powodów popełnił samobójstwo, rzucając się pod koła pędzącego pociągu. Zwłoki przewieziono do kostnicy szpitala Panny Marii. — Dalsze dochodzenie prowadzi policja.

mi zaczęli kopać ziemię dokola brzozy. Pracowali około pół godziny i ostatecznie nie wydobyli ciężką, okutą szkatułkę. — Nie wdając się z nikim w rozmowę, odjechali. Scenę tę widzieli dwaj mieszkańcy Brzozówki.

Na miejscu we wsi udało się zebrać od kilku starców następujące informacje: W roku 1863 podczas odwrotu grupy partyzantów z Miechowa na Kraków, kasjer powstańcy, Cheliński, b. plenipotent Wielopolskich, miał zakopać wielkie skarby na gruntach Brzozówki. Po powstaniu okoliczni mieszkańcy niejednokrotnie czynili poszukiwania, jednak bez skutku. Dodać wypada, że dzisiejsze gospodarstwo Cacyka należało przed laty do Wielopolskich.

Nikt nie zanotował numeru tajemniczego auta.

Starzec szukał śmierci w nurtach Warty, bo mu dokuczano.

W ub. niedzielę o godz. 9 r. z mostu na Warcie przy ul. Krakowskiej skoczył w nurty rzeczne 66 letni Andrzej Sikora, pensjonariusz Zakładu dla starców przy ul. Ogrodowej. Tonącego staruszkę wydobył z wody przechodzący w pobliżu p. Józef Maciąg z Rakowa.

Zapytany o powód rozpaczliwego czynu starzec oświadczył, iż chciał się pozbawić życia, ponieważ nie mógł znieść ciągłych przesładowań i dokuczania ze strony innego pensjonariusza zakładu, niejakiego Jakuba Wolchowskiego. — Policja wszczęła dochodzenie.

Coraz więcej protokółów? W ciągu ub. soboty i niedzieli policja spisała 17 protokółów za opilstwo, 7 za zakłócenie spokoju publicznego i 10 za nieporządky sanitarne.

TABELA WYGRANYCH LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

Ponieważ w dniu święta narodowego ciągnięcia 2-jej klasy loterii państwowej odbył się nie mogło, dnia 12 b. m. dokonano ciągnięcia zarówno za pierwszy, jak i drugi dzień. — Główne wygrane padły:

— Za opór władzy. Niejaki Kalma Goldberg (Nadrzeczna 78) aresztowany został za stawienie czynnego oporu policji. Goldberga skierowano do sądego śledczego.

— Czy porzucono łup złodziejski? W ub. niedzielę o godz. 7 rano obok semafora kolejowego przy wjeździe od strony Warszawy znaleziono garderobę damską: palto, sukienkę, szlafrok, bluzki itp. Rzeczy znajdują się na posterunku policji kolejowej.

Z KRAJU.

(—) **Mimowolny ślub na scenie.** W Jaworznie w Małopolsce zaszedł taki wypadek teatralny... Amatorzy grali sztukę żargonową, której scenariusz wymaga ślubu na scenie. Rabin dowiedział się o tem i ogłosił (podług Hajnta 246), że taki ślub nawet fikcyjny jest zupełnie ważny stosownie do rytuału. Obecnie więc aktor i aktorka uważani są za małżeństwo, dopóki się nie rozwioda.

40,000 złotych na Nr: 53305.
20,000 złotych na Nr: 28480.
10,000 złotych na Nr: 43613.
5,000 złotych na Nr: 35280.
2,000 złotych na Nr-y: 18548 60483.
1,000 złotych na Nr-y: 20844 56113.
500 złotych na Nr-y: 4249 18624 78619.
300 złotych na Nr-y: 1799 16393 27991 46883 54350.
250 złotych na Nr-y: 7895 12081 29560 83208 43316 47571 47743 54248 54557 60226 72690 74854.
200 złotych na Nr-y: 4579 4801 9599 10023 13864 14279 16107 16252 17872 26322 31861 38779 37157 46251 49735 50620 50953 58550 59474 59886 63415 64229 68304 74251 76843 73879

Krwawa scena w lesie

Jeden padł trupem, drugi został postrzelony.

W ub. niedzielę w lesie pod wsią Wręczyca rozegrała się krwawa scena. — Oto przytłapani przez gajowego Radka z leśnictwa Pleszno na przestępstwie leśnem dwaj mieszkańcy wsi okolicznych: Marcin Syguda ze wsi Golcze gm. Panki i Bron. Syguda ze wsi Wręczyca rzucili się na gajowego, usiłując go rozbroić. Gajowy strzelił do obydwojch z dubeltówki, raniąc ciężko Marcina Sygudę w głowę, Bronisławę zaś — w prawą rękę. Raniony ciężko Marcin zmarł po pięciu godzinach. — Zwłoki jego znajdują się u gospodarza

(—) **Zrabowany skarb powstańców z r. 1863.** Do wsi Brzozówka pod Miechowem zajęli samochód z pięcioma pasażerami. Zatrzymał się na trakcie krakowskim, obok krzyża, przy rozstajnych drogach. — Nieznajomi mieli z sobą szafeczek mierniczki, busole i mapę. Odmierzali około 250 łokci, za toczyli półkole i ostatecznie zatrzymali się pod starą brzoza, na gruncie gospodarza Stanisława Cacyka. Przyniesionami z samochodu łopata

TANIO i GUSTOWNIE

bilety wizytowe najnowszymi piśmami

Wydawca: F. Wilkoszewskiego.

Chcesz zainstalować sobie światło elektryczne

0145 zwróć się do

Biura Technicznego „PROMIEN” II Aleja No 30, tel. No 24

tanio, solidnie i na najdogodniejszych warunkach

UWAGA: Zakład kąpielowy B-i Kremskich ul. Strążacka Nr. 4.

uruchomił specjalnie w czwartki od 3 do 9 w. Łazienki po cenach niższych **DLA UCZNI 75 groszy.**

Z wyjątkiem dni przedświątecznych. 1226

GRZLICZA

jest nieubita gąs i corocznie, ale robiąc różnicę dla ciała i dla zdrowia. Przy zwalczaniu choroby płuc.

CHOROBY PŁUC

Dr. med. Adam Wolberg

POWRÓCIŁ i ordynuje w chorobach **skórno - wenerycznych** codziennie od godz. 3—7 po poł.

Częstochowa, Kościuszk. I, i p. front 117

Klawioli

Wydawca: F. Wilkoszewskiego.

ODCISKI

Wydawca: F. Wilkoszewskiego.

HEMOROIDY!

Wydawca: F. Wilkoszewskiego.

Zgubiono książkę kasy Chorych wjd. na imię Abrahama Cymbarkopf 1249

Potrzebne pieniądze i chłopy do introligatorni Wieluńska 14. 1250

MEBLE solidne własnego wyrobu bi. Polska Hurtownia Mebli Warszawa Hoła 51. Wysyła za zaliczeniem 0192

CIESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? musisz ukończyć kurs fachowe korespondencyjne prot. Sekulowskiego. Warszawa, 42. Kurs wyuczają! Historię: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pianina na maszynach Po ukończeniu świadectwo **ŻADAJ CIE PROSPEKTOWI 84!**

Ogłaszajcie się w „Gońcu Częstochowskim”

Kierownik Literacki **JAN BARYLSKI**